

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 86.

CLEVELAND, O., SATURDAY MORNING, APRIL 11th, 1931.

LETO XXXIII—VOL. XXXIII

Novice iz vseh strani sveta, ki kažejo na potek svetovnih dogodkov

Minister notranjih del v republiki Mehiki je odredil, da se prepove cerkvenim občinam v državi razpošiljati cerkvene govore po radiu. Poleg cerkvenih govorov se ne more niti cerkvenih obredov razpošiljati po radiu.

Iz Pariza se poroča, da je končno francoska vlada, po dolgih in mučnih dogovorih, dovolila poljski republiki posojilo v znesku ene milijarde frankov. Pod kakšnimi pogoji se bo to posojilo izvršilo, vesti ne poročajo. Obresti bodo precej visoke.

Iz Španske se poroča, da se prebivalci z velikim zanimanjem pripravljajo na bližajočo se občinske volitve, ki se bodo prvič po dolgi letih diktature vršile v Španiji. Zlasti so aktivni komunisti, ki širijo literaturo po vseh mestih in vaseh. V Gibraltaru so pa imeli shod republikanci, ki zahtevajo kot prvi pogoj osvoboditev vseh političnih kazencev.

Znani vodja indijskih borcev za neodvisnost Indije, mahatma Gandhi, se je te dni izjavil, da bo zahteval, da se ženam v Indiji podeli ista državljanska svoboda in iste pravice, kot jih uživajo moški.

Francoska poslanska zbornica je odobrila državni proračun za prihodnje fiskalno leto, in kateri proračun znaša ogromno svoto dva tisoč milijonov dolarjev.

Romunski parlament je sprejel predlog, glasom katerega se obdavči vse samske v državi. Postava se tiče enako ženskih kot moških neporočenih. Vdovci in vdove imajo dve leti časa, da se poročijo, in ako ne, morajo enako plačevati "samski davek."

Vdova umrlega Longwortha bo kandidatinja?

Cincinnati, Ohio, 10. aprila. Republikanci v tem mestu se že posvetujejo, ali bi kandidirali za izpraznjeno kongresno mesto po umrlem Nicholas Longworthu, njegovo vdovo, dasi mož še pokopan ni. Republikancem prede trda v tem mestu, in mislijo, da bi ime Longworth končno vendar še imelo upliv pri volivcih.

Velik ples

Menda takega plesa še ni bilo v slovenski naselbini kot se bo vršil v torek, 14. aprila v S. N. Domu, ko privedijo demokratke 23. varde svoj izvanredni ples. Vse kar je demokratskega bo na tje prirediti. 2.000 vstopnic je prodanih. Najeti sta obe dvorani za to priliko, in igralo se bo, da se boste zibali prijetno po mehkih tleh. Deset nagrad je določenih za posetnike plesa, ceni pa \$5.00 in drugo. Tudi za igranje kart bo v obilni meri preskrbljeno. Odlični sodniki, prosekotorji in drugi višji uradniki iz mesta bodo tudi navzoči. Vstopnina je samo 50c. Kot prvi Mr. Adam J. Damm, načelnik pripravljalnega odbora, bo to izvanredno zanimiva prireditev.

Iz domovine

Mr. Frank Zajc je prejel iz domovine vest, da mu je 28. marca preminul njegov ljubljenski oče Ivan Zajc, star 73 let. Rojen je bil v Gornjem Kašlju pri sv. Devici Mariji v Polju, a je bil nastanjen kot posestnik in mesar na Poljanski cesti v Ljubljani. Naj mu bo lahka domača gruda, mu kliče njegov sin Frank, kateremu izrekamo globoko sožalje!

Vlada končno vendar natančno nekaj resnice o stanju brezposelnosti

Washington, 10. aprila. Zvezni tajnik za trgovinske zadeve, Lamont, je končno prišel na dan s statistiko, ki kaže stanje brezposelnosti, kot prevladuje danes v Zedinjenih državah. Kot znano je lansko ljudsko štetje v Ameriki našlo nekako 3,000,000 brezposelnih. Proti tej statistiki so se pojavili ostri protesti, tako da je bila vlada prisiljena odrediti novo štetje brezposelnih. In razlika med prvim in drugim štetjem je ogromna. Drugo štetje, ki se je pravkar zaključilo, navaja 6,050,000 brezposelnih, dočim znaša število onih, ki so le deloma zaposleni, 2,200,000, tako da se lahko reče, da danes v Ameriki 8,250,000 delavcev nima pravega zaposlila. Izmed večjih mest, kjer je brezposelnost najhujša, se zlasti navaja mesto Detroit, kjer so našli 174,527 brezposelnih delavcev, kar je 12 procentov vseh prebivalcev mesta. Za Detroitom pride na vrsto mesto Chicago, potem Philadelphia, Houston, New Orleans, Boston, New York in Cleveland. Uradni krogi v Washingtonu so začeli nemirno gledati okoli sebe, ker takega rezultata brezposelnosti niso pričakovali. Še bolj so pa prepričani o brezposelnosti, ko so ljudje marca meseca plačevali dohodninski davek v zvezno blagajno. Letos se je plačalo \$225,000,000 manj tega davka kot v istem času lansko leto.

Sanje, ki bodo vredne menda \$60,000

Chicago, 10. aprila. Louis Jurs je sanjal pred kratkim, da mu je njegova žena nezvesta. Videl jo je v objemu — v sanjah namreč — z nekim James O'Brien, Drugo jutro je Louis Jurs premišljeval o teh sanjah. Pa je zapustil svoj urad in se nepričakovano podal domov. In tu je v resnici dobil svojo ženo v objemu James O'Briena. In večeraj je vložil Jurs tožbo za \$60,000 odškodnine napram O'Brienu, ki mu je odtujil ljubezen njegove žene.

Šerif in komisarji

Te dni je poslal šerif Sulzmann večji račun komisarju za izplačilo. Šlo je za prevoz jetnikov iz Clevelanda v razne zapore. Komisarji so poslali račun nazaj šerifu z zahtevo, da šerif natančno označi vsako vsoto, kje in kako je bila potrošena. Šerif Sulzmann pa je jezen, začel je robantiti, toda komisarji so se mu smejali, ker so vedeli, da imajo za seboj državne postavne. Rad ali nerad se je moral Sulzmann podati zahtevam komisarjev.

Maša zadušnica

V nedeljo, 12. aprila, ob 8. uri zjutraj se bo brala sv. maša v cerkvi sv. Vida za pokojno Terezijo Dule, ob priliki prve obletnice njene smrti. Prijatelji in znanci ranjke so prošeni, da se gotovo udeležijo.

"Martha Washington"

Poznano slovensko žensko društvo "Martha Washington," št. 38 S. D. Z. priredi nocoj večer v Mervarjevi dvorani na Bonna Ave. in E. 60th St., prijetno plesno zabavo Igral bo Hojerjev Trio. Prijatelji dobre zabave so prijazno vabljeni.

* Število brezposelnih se je v Nemčiji v dveh tednih znižalo za 200,000.

Malo več alkohola bo treba...

Banditi zahtevajo od bivšega pivovarja 150,000 dolarjev odškodnine

Monroe, Wisconsin, 10. aprila. Fred J. Blumer, 50 let star, pivovarnar, in bivši predsednik Zveze pivovarjev v državi Wisconsin, se nahaja danes v oblasti banditov, ki zahtevajo za njegovo oprostitve \$150,000 odškodnine. Blumer je zginil s svojo ženo, ko je dobil telefonsko sporočilo od nekega moškega, da se snide z njim v nekem hotelu radi važnih dogovorov. Blumer je šel, toda se ni vrnil. Prijatelji njegovi pravijo, da Blumer nima toliko denarja, da bi mogel plačati odškodnino. Njegova žena je dobila telefonsko sporočilo iz Rocport, Illinois, v katerem se je zahtevalo denar. Žena je vso zadevo sporočila šerifom, ki so se podali na sled za banditi.

Zmaga Klubove Zarje

Poroča se nam, da je stara "Zarja," katero društvo sedaj nazivljejo "Klubova Zarja" na prizivnem ali apelatnem sodišču zmagala in sme po odločbi te sodnije obdržati svoje staro ime "Zarja," medtem ko si bo morala nova "Zarja" poiskati sedaj drugo ime. Tako se je zopet pokazalo, kam človeka pripelje nepremišljena strankarska napačnost. Vso to zadevo je svoječasno vlek na sodnijo Grill, urednik Enakopravnosti in tako povzročil kulturnemu društvu in sorojakom delavcem ogromne stroške. — Tako se dela za narod in zedinjenje.

Gasolin 9 centov

Standard Oil družba naznaja, da bo v kratkem postavila na trg gasolin, ki se bo prodajal za 9 centov galona. Obenem bodo tudi drugim vrstam gasolina znižala.

Revolta na Portugalskem se širi. Kabinet in vlada se skriva v fortu

Lisbon, Portugalska, 10. aprila. Predsednik portugalske republike Caromina, njegov kabinet in drugi višji vladni uradniki so se zatekli v zavetišče v trdnjavo, in sicer v postojanko tretjega topniškega regimenta, kjer so se zabarikadirali. Žične ograje in strojne puške jih strazi. Revolta med portugalskim vojaštvom se širi. Ne samo na Madeiri, pač pa tudi na Azorskih otokih je nastal punt med vojaštvom, in uporniško gibanje se pojavlja tudi v deželi sami. Mesto Lisbon zgleda kot trdnjava. Vseposod so lojalni vojniki na straži, po mestu vozijo tanki in strojnice. Te izvanredne odredbe so bile zapovedane, ko je dospelo poročilo iz Azorskih otokov, da so se vojaške posadke na raznih otokih spuntale in odpovedale pokorščino. Kot naznaja verodostojna poročila iz Londona, je dvomljivo, da bi portugalska vlada bila v stanju potlačiti sedanjo revolto.

Koncert društva "Zvon"

Kot je bilo že naznanjeno, priredi poznano pevsko društvo "Zvon" v nedeljo večer v prostorih Slovenskega narodnega doma na 80. cesti izvanreden koncert. Posamezne točke so izbrane z največjo skrbjo, so času primerne in tudi dobro nastudirane, tako da bo prava slast poslušati. Po koncertu se priredi ples. Vstopnina h koncertu in plesu je samo 50 centov. Pridite, od blizu in daleč.

Poroka

Danes se poroči Mr. Joseph J. Glavan, 1383 E. 39th St. in Miss Frances A. Požar, 1058 E. 74th St. Obilo sreče!

2000 mestnih uradnikov odpuščenih od dela, ko Čermak prevzame urad

Chicago, 10. aprila. Anton J. Čermak je postal danes župan mesta Chicago. Kot je obljubil tekom volivne kampanje, je nemudoma vzel v roke veliko metlo in "očistil" mestno hišo. 43 ur potem, ko je bil izvoljen in je porazil svojega republikanskega nasprotnika z večino 194,000 glasov, je Čermak bil zaprišen in prevzel svoj urad kot župan drugega največjega mesta v Zedinjenih državah. Njegovo prvo delo je bilo, da je odpustil 2,000 mestnih uradnikov od dela, ki so bili nastanjeni v mestni hiši le iz političnih ozirov. To je bil dan triumfa za novega čičkega župana. Prvi dan je imenoval Col. Sprague za novega komisarja javnih del, in znanega odvetnika Francis Busch za mestnega odvetnika. A. M. Smietanka, ki je kandidiral za sodnika, toda ni bil izvoljen, je bil imenovan za mestnega prosekutorja. Prvo uradno povelje novega župana je bilo, ko je zapovedal mestnemu blagajniku, da ne izplača nobenih računov, nobenega čeka ne izda, dokler se ne dožene, ali je delo za politične svrhe ali v resnici mestno delo. Republikanci v Chicagu so svojim pristašem iz mestne blagajne plačevali stotisoče, pa če je bilo izplačilo pravično ali ne.

Dva ognja

Prebivalci na zapadni strani mesta so imeli sredi priliko ogledovati dva ogromna požarja. Zgoreli sta dve hiši. Škode je bilo \$34,000. 300 ognjegascjev je gasilo šest ur.

* Will Rogers, ameriški humorist, je podaril \$5,000 prebivalcem mesta Managua.

Kdo bo prihodnji predsednik poslanske zbornice, je važno vprašanje

Washington, 10. aprila. Sedaj ko je umrl Nicholas Longworth, ki je bil tekom zadnjih šest let predsednik poslanske zbornice kongresa, je nastalo važno vprašanje na dnevnem redu. Kot predsednik poslanske zbornice izvaja dotična oseba veliko oblast in upliv na tekoče dogodke in postavbe. Sicer predsednik ali "speaker," kot se glasi njegovo uradno ime, še ne bo izvoljen do decembra meseca, pa vendar se enako republikanska kot demokratska stranka pripravljata na boj, da dobi to važno mesto v oblasti. Longworth je bil republikanec in silno popularen med svojimi volivci. Toda da je bil izvoljen kot republikanski kongresman, se ima edino zahvaliti svoji popularnosti, kajti mišljenje prebivalstva v Cincinnatiju je močno proti republikancem, in pri prihodnjih volitvah bo na vsak način izvoljen demokrat. To je brez dvoma. Predno je Longworth umrl, so imeli republikanci v poslanski zbornici 217 poslancev, demokrati pa 215. S smrtjo Longwortha in z izvolitvijo demokrata na njegovo mesto, postane razmerje 216:216. K tem je prišteti še enega farmer-laborita, ki bo gotovo potegnil z demokrati, in zgodilo se bo, da bo prihodnji predsednik poslanske zbornice kongresa — demokrat.

Mnogo tujcemcev bilo aretiranih v New Yorku

New York, 10. aprila. — Od 1. marca naprej so samo v mestu New York zvezni agentje dobili 112 tujcemcev, o katerih trdijo, da niso postavnim potom prišli v to deželo, in ki bodo sedaj v kratkem deportirani.

Velik deficit

Mestni blagajni preti velik deficit, ki znaša \$613,000, in katerega nikakor ne vedo, kako bi ga pokrili. Deficit je baje nastal, ker so ljudje plačali premalo davkov in mesto ni dobilo denarja, kolikor ga je pričakovalo. Mestni manager je izjavil, da ni drugega izhoda, kot da se odpusti večje število javnih uslužbencev iz službe, in da se ostalim znižajo njih plače.

Smrtna kosa

Ob 9. uri v petek dopoldne je preminula Ana Danculović, rojena Rudman, stanujoča na 1415 E. 25th St. Stara je bila 46 let. Zapušča soproga Marko, sinove, Mike, Nikolaj, in Milan in tri hčere, Ano, Helen in Amalijo. Bila je članica H. B. Z. in Slovaške Jednote. Pogreb se vrši v torek v cerkev sv. Nikole pod vodstvom A. Grdina & Sons. Naj bo ranjki ohranjen blag spomin!

Smrt pobira

Ob polnoči v soboto je preminula Irene Marc, rojena Lopala, 18209 Nottingham Rd. Stara je bila šele 25 let. Zapušča mater, moža Antona M. Markus, tri brate, Matija, Jakoba in Avgusta ter šest sester, Jeanette, Virginijo, Lillian, Saro, Marto in Cecilijo. Pogreb se vrši v ponedeljek pod vodstvom A. Grdina & Sons. Bodi ranjki ohranjen blag spomin!

Zopet doma

Ana Bizjak, 3615 E. 80th St., je bila prepeljana iz Warrensville bolnice zopet na svoj dom. Prijatelji jo lahko na domu obiščejo.

Sodnik usmiljen napram očetu štirinajstih otrok v slučaju sleparije

Policijski sodnik Bradley Hull, ki ima srce na pravem mestu, je izročil 46 letnega Theodora Fanger, 12718 Benwood Ave, probacijskemu oddelku sodnije, namesto, da bi ga poslal v ječo. Fanger je bil aretiran septembra meseca lanskega leta, in ker se mu je na sodniji dokazalo, da je sprejemal denar od brezposelnih pod obljubo, da jim bo preskrbel delo, česar pa ni storil, je bil poslan v zapore v Warrensville. Pozneje so ga izpustili iz zaporov, ko je obljubil, da ne bo nikdar več kaj enakega storil. Toda pred kratkim je bil ponovno aretiran radi istega pregreška. Na sodniji se je dognalo, da je Fanger oče štirinajstih otrok, izmed katerih jih je 10 manj starih kot 18 let. Nihče v družini ne zasluži niti centa, in Fangerju ni preostajalo drugega kot na nepošten način dobiti denar. Načelnik pomožne akcije Rdečega Kriza v Clevelandu je pričal pred sodnijo, da je prepričan, da Fanger ni sleparil v svoje lastne sebične svrhe, pač pa je hotel dobiti nekaj denarja za svoje otroke, da bi jim kupil kruha. Sodnik Hull je izjavil na sodniji: "Ako bi bil jaz v položaju tega obtoženca, tedaj najbrž tudi ne bi bil dovolj previden, da gledam, na kakšen način si zaslužim denar." Fanger je bil stavljen pod nadzorstvo, in, dobredelne družbe bodo najbrž skrbale za njegovo družino, dokler se položaj ne obrne na bolje!

Rusija daje žito, Italijani pa truke

Washington, 9. aprila. Trgovinski oddelek ameriške vlade naznaja, da je prišlo med laško in rusko vlado do sporazuma, glasom katerega bo Rusija poslala v Italijo toliko žita, kot je vrednih 2,000 truckov, ki bodo izdelani v Italiji in poslani v Rusijo. Za plačilo garantira tako laška kot ruska vlada.

Zabava "Zarje"

Danes zvečer praznuje Zarja, odsek Slov. Soc. kluba št. 27, svojo zmago na sodniji s tem, da ima domačo zabavo v obeh dvoranah, št. 1 in 2 v Slovenskem narodnem domu zgoraj. Pridite vsi prijatelji na to privatno domačo zabavo ter se zabavajte z njimi. Zabavo priredi zbor, predno odide gostovat v Detroit, 26. tega meseca.

Šolanje učiteljev

Šolski odbor proučuje predlog, da se upelja petletni tečaj za vzgojo učiteljev in učiteljic. Doslej učitelji študirajo tri leta normalno, potem ko so izvršili višjo šolo. Po novem načrtu bi morali študirati pet let. Vzrok je, ker se preveliko število mladih ljudi oglašajo za učiteljski poklic.

\$20,000 za roko

Earl Weigand, priprost mornar, je tožil Cleveland-Cliffs parobrodno družbo za \$50,000 odškodnino, ker si je pri delu poškodoval roko tako, da je za vselej hroma. Dobil je na zvezni sodniji \$20,000 odškodnino.

Hrvati v Lorainu

Poznano hrvatsko pevsko društvo "Lira" priredi v soboto, 18. aprila, v Slov. Narodnem Domu v Lorain, Ohio, koncert z igro in plesom, na kar opozarjamo tudi Slovence v Lorainu.

